

Aluehallitus 25.08.2025 § 192

§ 192

Oikaisuvaatimuksen käsittely koskien palvelualuejohtajan 5.6.2025 § 17 päätöstä mielenterveys- ja päihdepalvelut -palvelulinjan ensilinjan palvelujen toimipisteen siirtämisestä Ison Omenan kauppakeskuksen kiinteistöstä Kivenlahden terveysaseman kiinteistöön

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@luvn.fi):
Mustakari-Ilovuori Anu
Kauppinen Pia
Strömberg Juha-Pekka

Päätösehdotus

Hyvinvointialuejohtaja Svahn Sanna

Aluehallitus päättää hylätä oikaisuvaatimuksen seuraavin perustein:

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös noudattaa yleisiä päätöksen valmistelulle ja sisällölle lainsäädännössä määriteltyjä reunaehtoja.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä olisi syytä muuttaa tai kumota. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Käsittely

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen tekijä on tehnyt hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021, "hyvinvointialuelaki") mukaisen oikaisuvaatimuksen yhteisten sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelualuejohtajan 5.6.2025 § 17 päätöksestä koskien mielenterveys- ja päihdepalvelut -palvelulinjan ensilinjan palvelujen toimipisteen siirtämistä Ison Omenan kauppakeskuksen kiinteistöstä Kivenlahden terveysaseman kiinteistöön.

Hyvinvointialuelain 139 §:n 1 momentin mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa vaatia siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään edellä mainitun lainkohdan 2 momentin mukaan aluehallituksen alaisen viranomaisen päätöksestä asiaomaiselle toimielimelle.

Oikaisuvaatimuksen saa hyvinvointialuelain 142 §:n 1 momentin mukaan tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä hyvinvointialueen jäsen. Oikaisuvaatimuksen tekijä on hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä hyvinvointialuelain 143 §:n mukaan 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on julkaistu yleisessä tietoverkossa 9.6.2025. Oikaisuvaatimus on saapunut 13.6.2025 Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kirjaamoon. Oikaisuvaatimus on saapunut säädettyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset ja perustelut

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä ei panna täytäntöön ennen kuin siirrosta tehty vaikutusten arviointi julkaistaan ja arvioidaan avoimesti mahdolliset vaikutukset alueen turvallisuuteen sekä palvelujen saavutettavuuteen.

Oikaisuvaatimuksen perusteluina on, että oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä mainitaan, että siirrosta on tehty vaikutusten arviointi, mutta tätä selvitystä ei ole julkistettu, ja että vaikutusten arviointi on olennainen asiakirja päätöksen perustelujen arvioimiseksi, eikä sen salaaminen ole hyväksyttävää avoimen hallinnon periaatteiden mukaan.

Oikaisuvaatimuksen mukaan mielenterveys- ja päihdepalvelujen ensilinjan palvelujen toimipisteen sijainnilla voi olla vaikutuksia alueen yleiseen turvallisuudentunteeseen, eikä näitä vaikutuksia ole päätöksessä käsitelty riittävästi. Oikaisuvaatimuksen mukaan asukkaiden ja henkilöstön näkemyksiä ei ole kuultu, eikä asiakkaiden ja työntekijöiden kokemuksia ja turvallisuushuolia ole dokumentoitu eikä kuultu julkisesti.

Oikaisuvaatimuksessa pyydetään, että vaikutusten arviointi palvelupisteen siirrosta julkaistaan viipymättä julkisesti ja että päätöksentekoa lykätään siihen asti, kunnes arvioinnin sisältö on kaikkien osapuolten saatavilla ja turvallisuusvaikutukset on käsitelty avoimesti.

Hyvinvointialueen kanta oikaisuvaatimukseen

Hyvinvointialuelain 139 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen voi tehdä sekä laillisuusperusteella että tarkoituksenmukaisuusperusteella.

Laillisuusperusteesta on kyse silloin, kun päätös on oikaisuvaatimuksen tekijän mielestä lainvastainen. Tarkoituksenmukaisuusperuste tarkoittaa, että päätös on oikaisuvaatimuksen tekijän mielestä asiallisesti väärä.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joita tulisi tutkia tarkoituksenmukaisuusperusteen näkökulmasta. Vaikutuksen arviointia osana päätöstä voidaan tutkia laillisuusperusteen näkökulmasta, eli esimerkiksi perustuuko päätös virheellisiin tai puutteellisiin tietoihin, onko se tehty ilman asianmukaisia perusteluja tai onko se muutoin lainvastainen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 7 §:n mukaan hyvinvointialueen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin.

Hallintolain (434/2003) 31 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.

Hallintolain 44 §:n mukaan kirjallisesta päätöksestä on käytävä selvästi ilmi:

- 1) päätöksen tehnyt viranomainen ja päätöksen tekemisen ajankohta;
- 2) asianosaiset, joihin päätös välittömästi kohdistuu;
- 3) päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu; sekä
- 4) sen henkilön nimi ja yhteystiedot, jolta asianosainen voi pyytää tarvittaessa lisätietoja päätöksestä.

Lisäksi hallintolain 45 §:n mukaan päätös on perusteltava. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.

Lainsäädäntö ei yksiselitteisesti edellytä, että päätösten vaikutusten ennakoarviointi tulisi olla määrämuotoisena osana hallintopäätöstä. Arvioitaessa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettua lakia sekä hallintolakia voidaan todeta,

että oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös täyttää yleiset päätöksen valmistelulle sekä päätöksen sisällölle ja muodolle asetetut vaatimukset.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä todetaan, että mielenterveys- ja päihdepalvelujen ensilinjan palvelujen toimipisteen siirtymisestä Ison Omenan kauppakeskuksen kiinteistöstä Kivenlahden terveysaseman kiinteistöön on tehty vaikutusten arviointi. Vaikutusten ennakoarviointia on tehty laajasti eri näkökulmista oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen valmistelun yhteydessä lainsäädännössä vaaditulla tavalla, mutta sitä ei julkaistu koosteena päätöksen liitteenä eikä lainsäädäntö tätä edellytä.

Laillisuusperusteen näkökulmasta tulee myös tutkia oikaisuvaatimuksen väitettä, että asukkaiden ja henkilöstön näkemyksiä ei olisi kuultu.

Henkilöstön ja asukkaiden kuulemisesta

Henkilöstön näkemyksiä on kuultu ja huomioitu toimipisteen siirtymisen suunnittelussa. Asiaa on kevään 2025 aikana käsitelty Ison Omenan toimipisteen henkilöstön kanssa, ja henkilöstö on myös käynyt tutustumassa uusiin tiloihin. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen ensilinjan toimipisteen siirtymisen vaikutukset henkilöstöön ovat enimmäkseen myönteiset. Ensilinjan toimipiste saa muutoksen myötä lisää vastaanottotilaa, jota tarvitaan muun muassa hiljattaisessa organisaatiouudistuksessa tehtyjen muutosten vuoksi. Organisaatiouudistuksessa mielenterveys- ja päihdepalvelujen ensilinjan palveluihin siirrettiin enemmän työntekijöitä, millä parannetaan mielenterveys- ja päihdepalvelujen saatavuutta. Henkilökunnan työskennellessä suuremmissa yksiköissä toiminnan joustavuus lisääntyy, eikä palvelujen saatavuus häiriinny esimerkiksi loma-aikoina ja äkillisten poissaolojen aikana.

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen palvelulinja on ollut mukana Kivenlahdessa 21.5.2025 järjestetyssä asukasillassa, jossa on käyty laaja keskustelu mielenterveys- ja päihdepalvelujen ensilinjan toimipisteen siirtymisestä Kivenlahteen. Asukasillassa asukkaat ja heidän edustajansa nostivat esille erityisesti huolen päihteiden käyttäjien terveysneuvontapalvelun vaikutuksista alueen turvallisuuteen. Päihteiden käyttäjien terveysneuvontapalvelua ei kuitenkaan ole tulossa Kivenlahteen, minkä hyvinvointialueen viranhaltijat kertoivat myös asukasillassa 21.5.2025. Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös koskee mielenterveys- ja päihdepalvelujen ensilinjan toimipisteen siirtämistä Ison Omenan kauppakeskuksesta

Kivenlahden terveysaseman tiloihin, ei päihteiden käyttäjien terveysneuvontapalvelua.

Lopuksi

Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa päätöstä olisi syytä muuttaa tai kumota. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen.

Yleisesti, hyvinvointialueen toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksissä on kirjattu aina valmistelijatiedot, joille mahdollisia lisäkysymyksiä esimerkiksi päätöksenteon perusteista voi esittää.

Toimivalta

Hyvinvointialuelain 139 §:n mukaan oikaisuvaatimus tehdään aluehallituksen ja lautakunnan sekä niiden jaoston alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle.

Liitteet

Oheismateriaali

- Asianosaisen oikaisuvaatimus koskien palvelualuejohtajan 5.6.2025 § 17 päätöstä mielenterveys- ja päihdepalvelut - palvelulinjan ensilinjan palvelujen toimipisteen siirtämisestä Ison Omenan kauppakeskuksen kiinteistöstä Kivenlahden terveysaseman kiinteistöön (EI JULKINEN)
- Yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen palvelualuejohtajan §17/2025 päätös koskien mielenterveys- ja päihdepalvelut - palvelulinjan ensilinjan palvelujen toimipisteen siirtämistä Ison Omenan kauppakeskuksen kiinteistöstä Kivenlahden terveysaseman kiinteistöön

Tiedoksi

Täytäntöönpano

Asianosainen, yhteisten sosiaali- ja terveystalvelujen palvelualuejohtaja

Päätöshistoria